

صحیفه سجادیه موضوعی

راهنماشناسی توحیدی

فقر اول

توحید، نبوت، امامت، معاد، عقل، اخلاق، سلامت و سلامتی و تاریخ

حسین یدرلو

به معارف مؤسسه آموزشی پنج ابلاغه خراسان شمالی

السلامة

سید شهابیہ

عنوان قراردادی

عنوان و نام پدیدآور

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شماره یک

شماره یک

ضعیت ہر ست نہ ہر

دداش : کتابنامه :

رجاء

بندگی: اسلام و احکام، عبادت و بندگی، ذکر، دعا و نذر، — ۱۳۱ خلاصه از: اسلام و بندگی

عد ، انساب ، شناس ، اخلاق ، اقتصاد ، سیاست ، آداب و معارف .

Case

نایبہ اف: ۴۵۵

باسمه افروده

ه بندی، کنگ ه

هـ. مقدم، ديور

ماره کتابشناسی، مله

نام کتاب: صحیفہ خالدہ موصوفہ "انزائش" "انزائش"

نو پسندہ: حسین: حیدر، نور

کا، شنبات، روحانہ، مشاہیر، و اہنما: جلد اول، لاہور، عالمگیری پبلشرز، ۱۹۸۱ء

شماره: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۱۸۱-۶-۵

نوبت حاب: اما

طراح جلد و حروف جنب : سید محمد

سال، جاب: ۱۳۹۴

سُما، گار، ۱۰۰۰

قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان - قیمت دوم: ۵۰۰۰۰ تومان

اشاره: انتشارات فرهنگ علوم و معارف، تهران، ۱۳۷۷، ۸۱۳۲۲۲۸۱، ۵۱۸۳۱۴۷/۱۹۸

مقدمه مؤلف

"ضرورت، اهداف، روش کار و نوآوری ها"

الف) دلایل و ضرورت تألیف:

صحیفه سجادیه، مدینه ای است که معلم آن امام سجاد علیه السلام، عارفان از آن به "انجیل اهل بیت" یاد کرده اند. هرچه سنجیده سجادیه به کتاب دعا معروف و امام سجاد علیه السلام، آن را در قالب دعا بیان فرموده؛ حقیقت این است که این کتاب مقدس دعا و نیایش تنها نیست، بلکه مجموعه ای از مبانی بسیار مهم "کلامی، فقهی، اجتماعی، تربیتی و اخلاقی" است، که به دلیل بعضی از مصلحت ها، با لحن دعا بیان شده است. لذا ضرورت ایجاد می کند که این مفاهیم والا و ارزشمند، از لابلای دعاها استخراج و شناسانده شود. قدر مسلم تا زمانی که به عمق دعا و مفاهیم پنهان آن، و به مقصود حقیقی امام معصوم علیه السلام پی برده نشود، نمی توان به خوبی از راهنمایی های ائمه اطهار علیه السلام در زندگی فردی و اجتماعی بهره برداری نمود. یکی از مهم ترین دلایل تدوین این نوشتار ایجاد رغبت و انگیزه در مخاطب برای مراجعه بیشتر به این کتاب مقدس است؛ چراکه به دلیل معروف شدن صحیفه سجادیه به کتاب دعا از یک سو، و عدم شناسانده شدن مفاهیم ارزشمند آن از سوی دیگر، کمتر مورد مطالعه و بهره برداری قرار می گیرد. منحصر شدن صحیفه سجادیه به دعا و معرفی محتوای آن با شماره دعا (یکم تا پنجاه و چهارم)، باعث شده است که خواننده رغبت و انگیزه کمتری به مطالعه داشته باشد. رونمایی از مفاهیم ارزشمند و دسته بندی موضوعات، آن هم در سه دفتر مستقل، انگیزه و رغبت بیشتری برای مراجعه و مطالعه فراهم خواهد نمود. ان شاء الله

ب) اهداف و جامعه مخاطب:

این نوشتار با سه هدف عمده که در سه دفتر مستقل نیز تدوین گردیده است، قصد دارد، خواننده محترم را از سه زاویه، با دیدگاه های امام سجاد علیه السلام آشنا نماید: دفتر اول: با عنوان "راهنما شناسی توحیدی" در برگزیده چهل و نه موضوع؛ دفتر دوم: با عنوان "آداب بندگی" دارای هفتاد و هفت موضوع و دفتر سوم: با عنوان "اخلاق انسانی" شامل هفتاد و دو موضوع، که این تنوع موضوعی باعث می شود تا جامعه مخاطبان این نوشتار "علاقه مندان به احادیث ائمه اطهار علیه السلام، سیدان آن حضرت، طلاب و دانشجویان و بخصوص محققان دینی؛ ۱- رغبت و انگیزه بیشتری برای مطالعه این کتاب داشته باشند. ۲- رغبت و انگیزه بیشتر، زمینه مراجعه مکرر به صحیفه سجادیه را فراهم می آورد. ۳- مراجعه بیشتر هم باعث غربت زدایی از این کتاب مقدس خواهد شد. و دیگر از اهداف این نوشتار، جلوی بهره برداری و استفاده به عنوان منبع آموزشی دوره کوتاه مدت" تفسیر موضوعی صحیفه سجادیه، که توسط موسسه نهج البلاغه خراسان شمالی دوره ای با همین عنوان طراحی شده است.

ج) روش کار (پژوهش):

برای این که مفاهیم گران سنگ صحیفه سجادیه را به کاربردی به خود بگیرد، سعی شده است با یک رویکرد "موضوع محور" به پژوهش در لایه های زیرین آن پرداخته شود. در ابتدا، کلیه مفاهیم مورد توجه امام سجاد علیه السلام از مجموعه پنجاه و چهار دفتر استخراج، که حدود یکصد و نود موضوع بوده و کاربرد زیادی در ساخت سبک زندگی اسلامی دارد، شناسایی شد. سپس مفاهیم مرتبط، بر اساس موضوعی در سه دسته بندی: "راهنما شناسی توحیدی، آداب بندگی و اخلاق انسانی" تقسیم و تدوین گردیده است تا از این طریق انگیزه مخاطبان به این کتاب مقدس بیشتر و سازگار گردد. در تدوین این نوشتار هم از کتاب های "صحیفه کامله سجادیه، ترجمه حسین استاد ولی، انتشارات الهی، چاپ دوم سال ۱۳۸۴ بخش فهرست موضوعی، صفحه ۳۱۵-۳۲۶؛ و نرم افزار صحیفه سجادیه، اسماعیلی مقدم، و همچنین، ترجمه صحیفه سجادیه قرارداد شده در سایت شهید آوینی که در فهرست منابع نیز به آن اشاره شده، استفاده گردیده است.

در ضمن از تلاش کارشناس روحانی مشاور و راهنما، حجت الاسلام و المسلمین
علیرضا احمدی، مدیر محترم حوزه علمیه امام خمینی(ره) شهرستان بجنود، که
قبول زحمت صحت مطالب را نمودند، تقدیر و تشکر می شود.

(د) نوآوری:

صحیفه سجادیه تنها کتاب دعا نیست که فقط در زمان دعا کردن به آن مراجعه کنیم.
به نظر بنده، نه صرفاً در صحیفه سجادیه به "کتاب دعا" خود مظلومیتی بر این کتاب مقدس است.
این که فقط در زمان قصه خواندن دعا به سراغ صحیفه سجادیه می رویم خود گواه بر غربت این کتاب
مقدس است. یکی از نوآوری های من نوشتار که شاید در نوع خود کم باشد، غربت زدایی از این کتاب
مقدس با رونمایی از حدود ۱۹۰ موضوع و مسایل ارزشمند این کتاب شریف است. مسایل و
موضوعاتی که تا کنون بدلیل پنهان بودن پوشش دعا، ذهن مخاطب تا کنون از آن غافل بوده است.
برده برداری از حدود ۱۹۰ مفهوم ارزشمند که بدلیل "کتاب دعا بودن" از نگاه های مستقیم خواننده
پنهان مانده، یکی دیگر از نوآوری های این نوشتار است. مضافاً این که این پژوهش سه جلدی که تحت
عنوان سه دفتر با سه عنوان مستقل به رشته تحریر در آمده است، این امکان را برای مراجعه بیشتر
علاقتمندان، بخصوص پژوهشگران به این کتاب گران سنگ، فراهم خواهد ساخت، ان شاء الله.

فہرست مطالب

بخش اول: ۱: اہل بیت ۱۳

فصل اول: "توحید" ۱۵

۱. یگانگی ربوبیت خدا / صفحہ ۱۵
۲. شریک والحد / صفحہ ۲۰
۳. ذات و صفات خدا / صفحہ ۲۸
۴. تسبیح و تقدیس خداوند / صفحہ ۳۱
۵. اسماء حسنی الہی / صفحہ ۳۳
۶. محبت خدا / صفحہ ۳۵
۷. وصف اول و آخر / صفحہ ۳۷
۸. صفت قادر / صفحہ ۴۰
۹. علم الہی / صفحہ ۵۴
۱۰. صفت رحیم / صفحہ ۶۰
۱۱. بی نیازی خدا / صفحہ ۷۹
۱۲. توکل بر خداوند / صفحہ ۸۴
۱۳. عظمت و کبریائی خدا / صفحہ ۱۷
۱۴. قوت و قدرت الہی / صفحہ ۹۸
۱۵. عزیز بودن خداوند / صفحہ ۱۰۳
۱۶. عدل الہی / صفحہ ۱۰۴
۱۷. صفت منعم / صفحہ ۱۱۱
۱۸. صفت حکیم / صفحہ ۱۲۳
۱۹. قضا و قدر / صفحہ ۱۳۴
۲۰. صفت حلیم / صفحہ ۱۴۷

فصل دوم: "نبوت"

- ۱- وحی / صفحه ۱۵۱
- ۲- رسالت نبی اکرم / صفحه ۱۵۲
- ۳- رسولان و انبیا الهی / صفحه ۱۵۶
- ۴- رسول اکرم حبیب و برگزیده خدا / صفحه ۱۵۹
- ۵- اصحاب پیغمبر / صفحه ۱۶۶
- ۶- پیروان پیامبران / صفحه ۱۶۸
- ۷- دربار پیغمبر و خاندان او / صفحه ۱۷۱
- ۸- تابعین و اصحاب پیغمبر / صفحه ۱۸۳

فصل سوم: "امامت"

۱. خلافت و جانشین پیامبر / صفحه ۱۸۷
۲. اهل بیت پیامبر / صفحه ۱۹۱
۳. حضرت حجت بن الحسن العسکری / صفحه ۱۹۷
۴. ولایت اولیاء / صفحه ۱۹۹
۵. رجعت / صفحه ۲۰۰

فصل چهارم: "معاد"

۱. دنیا و آخرت / صفحه ۲۰۳
۲. وعده و وعید / صفحه ۲۱۴
۳. مرگ و رستاخیز / صفحه ۲۱۸
۴. حسن عاقبت / صفحه ۲۲۶
۵. قبر و عالم برزخ / صفحه ۲۳۷
۶. قیامت / صفحه ۲۳۰

۲۳۸ / صفحه

۷. بهشت و برزخ

فصل پنجم: "فرشتگان" ۲۵۵

۱. فرشتگان و نویسندگان اعمال / صفحه ۲۵۵

۲. اصناف فرشتگان / صفحه ۲۵۷

۳. عبادت فرشتگان و تقدیس و تنزیہ آنها / صفحه ۲۶۲

فصل ششم: "صلوات و سلامتی" ۲۶۵

۱. بیجار و صلوات / صفحه ۲۶۵

۲. تاریخی / صفحه ۲۷۲

۳. نیرو و نشاط / صفحه ۲۸۰

فصل ہفتم: "تاریخ" ۲۸۷

۱. ہجرت پیامبر / ص ۲۸۷

۲. فتح مکہ / صفحه ۲۸۸

۳. جنگ بزرگ بدر / صفحه ۲۸۸

• منابع مورد استفاده : ۲۹۳

حسین حیدر پور

ربیع الاول سال یکہزار و سید و نو و چہار